

Akademický rok 2004/2005

Technická univerzita v Liberci – fakulta textilní

BSP/KKV v Prostějově

Seminární práce z předmětu
DĚJINY ODĚVNÍ KULTURY
na téma

„ FOTOGRAFIE V MÓDNÍM SVĚTĚ „

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI	
UNIVERZITNÍ KNIHOVNA	
Přir. č.	2130661
Signat.	B15041
Kč	

UNIVERZITNÍ KNIHOVNA
TECHNICKÉ UNIVERZITY V LIBERCI

3146180987

Vypracovala : Loničková Taťána
II. ročník

FOTOGRAFIE V MÓDNÍM SVĚTĚ

Móda je obecně přechodná převaha charakteristického vkusu ve společenském prostředí. V užším smyslu se vztahuje na oblast odívání, které se během vývoje společnosti proměňovalo stylově a v současné době dostává rychlý rytmus ve střídání střihu, materiálu barev i forem. Zejména u ženského odívání je proměna velmi nápadná, ovlivňuje výrobu, a proto potřebuje i propagaci.

K módní propagaci slouží módní fotografie, uváděná převážně v časopisech pro ženy. Je účelová, stylizovaná, často zaměřená na efekt. Pracuje s černobílou i barevnou fotografií a uplatňuje především figurální studie modelek. Předmětem snímání však není modelka, ale šaty, klobouk, šperk apod. Musí zdůraznit střih, tvar, materiál, barvu a někdy i prostřední typické pro propagované oblečení. Vychází převážně z fotografie ateliérové a dlouho byla v zajetí statických póz. Extrémní postoje, obraty a pohyby modelek nejsou ovšem samoučelnou efektní formou, ale zcela účelovým zobrazením střihu, formy a skladby šatů. Módní fotografie pracuje také s neobvyklými výřezy a kompozicemi hlavně proto, aby zdůraznila zobrazovaný módní prvek (náhrdelník, náušnice, sponu, náramek, prsten, klobouk, stuhu, make-up atd.). Vyniká dokonalou technikou a zpracovává se obvykle na větší formáty negativu od 6x6 do 18x24cm. Nejvíce se rozšířila v třicátých letech. Velké módní závody, domy módy, některé konfekční závody a továrny i proslavení krejčí mají své módní fotografie nebo objednávají k dokumentaci a propagaci ty, kteří se zabývají tvorbou módní fotografie.

Ateliéry jsou vybaveny náročnou fotografickou technikou, řadou rekvizit, mají bohatý světelný park, přední i zadní projekci, možnosti dekoračních úprav. V takovém ateliéru spolupracují kromě uměleckých vedoucích a operátora také kadeřníci, návrháři, kostyméři, maskéři, technici a laboranti. Fotograf se pak stává výtvarným dramaturgem nebo režisérem snímku. Kombinuje kontrast, barvu, je posledním odpovědným organizátorem výsledné kompozice, kterou může vytvářet v dohodě s grafikem módního žurnálu. Pro exteriér se často volí velmi náročné prostředky. Inscenují se složité výjevy v nevšedním prostředí jako letištní plocha, Eifelova věž, metro, zámecké zahrady, hradní interiéry, moře trosky, ruch ulic, opera atd.

V módních žurnálech vznikají variace fotografií podle typů a určení různých mutací. V současné době vznikla vedle reprezentační módní fotografie i taková, která ukazuje šaty a součásti oděvů dotčené užíváním, aby zdůraznila trvanlivost materiálu i linie a tvaru v charakteristických drapériích užitého materiálu.

Módní snímky jsou jedním z druhů fotografie s poměrně rychlým vývojem forem a fotografických technik, jsou oblastí, v níž se uplatňuje tvůrčím způsobem barva. Není tedy jen propagačním prostředkem, ale plní i důležitou úlohu ve výchově vkusu a uplatnění kultury v životě člověka; s touto uvědomělou společenskou úlohou je nezbytnou součástí moderní společnosti.

Mezi světové autory módní fotografie patří Huyningen Huene, Irwing Penn, Bert Stern, Erwin Blumenfeld, Helmut Newton z českých autorů Fred Kramer, Robert Vano a ze slovenských Karol Kálly.

Fotografický model je osoba použitá jako předloha studií hlavy, figury nebo aktu. Vybíráme si jej podle cíle snímku, zpravidla pro tvarové kvality tváře, popřípadě postavy. Na rozdíl od fotografie informativní, kde má být o předmětu snímku podána pokud možno věrná informace, u emotivní fotografie vstupuje model pouze jako pomůcka k vytvoření obrazu. Stání modelem je druh herectví, které vyžaduje zkušenost stejně jako přitažlivý obličej. Profesionální modelka ví, jak reagovat na fotoaparát a jak měnit postoj, aby dodala šatům více elegance. Je schopná měnit výraz obličeje a vystupuje s jistotou.

Důraz na detail může proměnit jinak obyčejnou fotografii. U módního portréty by jakýkoli doplněk nebo rekvizita měla být přiměřená obrazu, který chceme vytvořit a měla by doplňovat oblečení modelu. Pečlivý výběr doplňků má zásadní význam. Protože portrét zprostředkovává pro diváka určité sdělení, musí každá jednotlivá pozornost takovou komunikaci podporovat.

Helmut Newton

Fotografie módy vznikající začátkem dvacátého století sází na inscenaci určitého obrazu společnosti a role, kterou v ní hraje žena. Co předvádí, by mělo být také prodáváno. Počítá se silou ženské přitažlivosti a touhy, kterou vyvolává. V časopisech jako *La Mode pratique* (1982) a *Les Modes* (1900) se prolínají fotografie módy s fotografií portrétní. Svůj vlastní status získává fotografie módy teprve tehdy, když Condé Nast přebírá roku 1909 časopis *Vogue*, ve kterém rozvíjí inscenaci obrazu baron Adolf de Meyer. Meyer staví modely do dekorací obytných prostor a nechá je zaujímat přirozené a pohodlné pózy.

Nahlédnutí do historie fotografie módy ukazuje, že Helmut Newton, narozený roku 1920, je dědicem této tradice, do které se zařazuje, aniž by ji výrazně upřednostňoval. V jeho paměti dozívají touhy dětství a atmosféra metropole Berlína. Roky 1960 až 1980 jsou pak léty objemné tvůrčí práce. V tomto období rozvíjí Helmut svoji estetiku k mimořádné originalitě, ztvárňující nové pojetí krásy.

Na přelomu druhého a třetího tisíciletí, kdy již Newtonovy fotografie nešokují, protože náš každodenní televizí zprostředkovaný obraz naší historie přivyká bezprostřednímu a realistickému zobrazení násilí, se naopak ukazuje, že obsahují ještě něco jiného, co zasahuje hlouběji. Jeho umění se postupně proměňuje ve velkou společenskou studii, ve které světu vtiskává svůj jedinečný styl. Přínos Helmuta Newtona k historii fotografie 20. století spočívá nejen v provokaci, ale také v oné předjímavé intuici, představivosti a vnímavosti, se kterými zobrazuje ženu takovou, jaká je na počátku třetího tisíciletí: ženu, která spíše určuje hru, než aby se podřizovala jejím pravidlům, ženu, která miluje a touží když chce, kdy chce a jak chce, ženu plnou síly a zdraví v těle, které ovládá, svalnatém a vyzařujícím vitalitu. Poprvé v historii mohou ženy samy rozhodovat o své sexualitě, sexualitě, která již není neodvratně spojena s mateřstvím. Newtonovy snímky odpovídají postupnému odhalování této nové svobody, která prolamuje pravidla židovsko-křesťanské morálky.

Své práce definuje v těchto kategoriích: Móda, Akty, Portréty. Tak jednoduché však jejich rozdělení není, nebo? Módní fotografií může být akt nebo portrét, či naopak. Helmut Newton si rád hraje s kombinováním žánrů a mate stopy, vydáváním jednoho žánru za jiný a spojováním kategorií. Nakonec se však vždy přidrží zavedených klasifikací, aby mohl zlepšit srozumitelnost svých děl a nezahrnul je přemírou výrazu.

Často cituje rčení „méně je více“, ekonomicky využívá prostředků a soustřeďuje se na maximální vizuální účinek a výrazovou sílu. Oblečené a svlečené ženy ve stejných situacích, resp. pózách, velké akty, které zhotovuje v sériích od roku 1980 (*Big Nudes*, *Naked and Dresser*, *Domestic Nudes*), znetvořené akty, jdoucí nahé ženy: repertoár, který Newton ztvárňuje stále novým způsobem. Totéž platí také pro různé situace, ve kterých představuje lidské tělo: spoutané, ztýrané, někdy zmrzačené nebo opatřené protézy. Žádný fotograf před ním nevystavil lidské tělo takto prubířskému kameni a ve fantazii nenechal vzniknout tolika situacím, událostem, příběhům a touhám, které společně načrtají promlouvající obraz života – jejich, jako našeho.

Představy a skutečnost splývají. Násilí bylo akceptováno, agresivita a erotika se vylučují, panuje neohraničený individualismus a často také humor, který dokáže vytvořit potřebný nadhled. Táhne k následování cesty, dovolující odkrýt cizí svět, odkrýt a otevřít přístup k temnotě a surrealismu.

David LaChapelle

Narodil se v roce 1963 v USA. První snímky nafotil již v šesti letech na dovolené v Portoriku a modelem mu byla maminka v bikinách. Ve škole měl problémy se spolužáky. Byl jiný – divný. Veřejně přiznával svoji sexuální orientaci. Rodiče ho brali takového jaký je a ve všem ho podporovali. Měl ale pár dobrých přátel. Fotil jejich bizarní akty a spoustu jiných šílených věcí. – vzpomíná David. Střední školu dokončil, ale na vysokou se mu nechtělo. Dostalo se mu jiné životní lekce. Pracoval v legendárním discoklubu Studio 54. V roce 1984 se uskutečnilo jeho životní setkání. Poznal Andyho Warhola. Ten mu nabídl práci pro časopis Interview. Dostal pouze jednu radu: “Dělej si co chceš. Ale dávej pozor, aby všichni na fotkách vypadali dobře!” David poslechl a brzy se stal miláčkem většiny hvězd.

V 90. letech už byl uznávaným profesionálem, fotil pro časopisy RollingStouns, Interview, Vanity, Fair, Vogue. Vydal dvě knihy, Lachapel Lant v roce 1996 a Hotel La chapele v roce 1999 – jsou sbírkou osobností, které velkým dílem utvářejí dobu v níž žijeme. Proslavil se i dalšími projekty. Nafotil reklamní kampaně pro Pepsi, Camel, Levi's, Diesel Jeans. V poslední době reklamy točí. Covera na CD mu svěřili například Whitney Houston, Elton John, No Doubt nebo Madonna. Z MTV určitě znáte jeho šokující klip k Mobyho písni Natural Blues.

Jak fotí: nejdřív se mi v hlavě zrodí plán, ujasním si, koho bych rád fotil. Vyvolené většinou znám osobně nebo je prostě pozoruji a sbírám informace. Přemýšlím, kdo vlastně ta dotyčná osoba je, pak si vymyslím fotku, jež vystihuje jeho či její podstatu, život i kariéru. Myslím dopředu – za sto let by mělo z mých dílek poznat, kdo to byl a jaký byl. Lidé se často myslí, že za Davidovými fotografiemi stojí z velké části počítač. Opak je pravdou. Počítač je pro něj pouhým nástrojem. Momenty jež na fotografiích zachycuje existují v čase i prostoru, David jen zaznamenává. Vymyslí, navrhne scénu a vše zrealizuje. Říká, že je zábavnější mít aktéry přímo na scéně, rád s nimi spolupracuje, nechává vyjadřovat jejich pocity. V každém z nich je kus dítěte které se rádo předvádí. Důležité je ukazovat lepší stránky života i světa. Nechce upozorňovat na vady pleti, už existuje spousta fotek, které znázorňují to ošklivé kolem nás. Ve všem se proto snaží hledat krásu. Ano, je to cesta úniku. Většina lidských bytostí se raději dívá na hezké obličeje. Vědecké průzkumy dokázaly, že když dáte dítěti obrázek pěkné tváře, bude si ji prohlížet déle než tu ohavnou. Zdá se vám to povrchní? Možná. Ale David má rád, když jsou celebrity krásné a on může tuto jejich stránku zdůraznit.

Pokud si pořádně prohlédneme mnohé Davidovy fotografie, najdeme pod záplavou nádherných oslnivých barev cosi znepokojujícího. Šokující morbiditu, perverzi a alternativní světy, jež se sice podobají naší realitě, zároveň ji ale mění. Vzdáleně to celé připomíná svět Lewise Carrola a jeho Alenky v říši divů.

FOTOGRAFOVÁNÍ MÓDNÍHO PORTRÉTU

Využití služeb profesionálního modelu na celodenní sezení není obtížné, ale může být drahé. Agentury obvykle účtují za své modely hodinově, mějte proto jasno o povaze obrázků předtím, než začne fotografování.

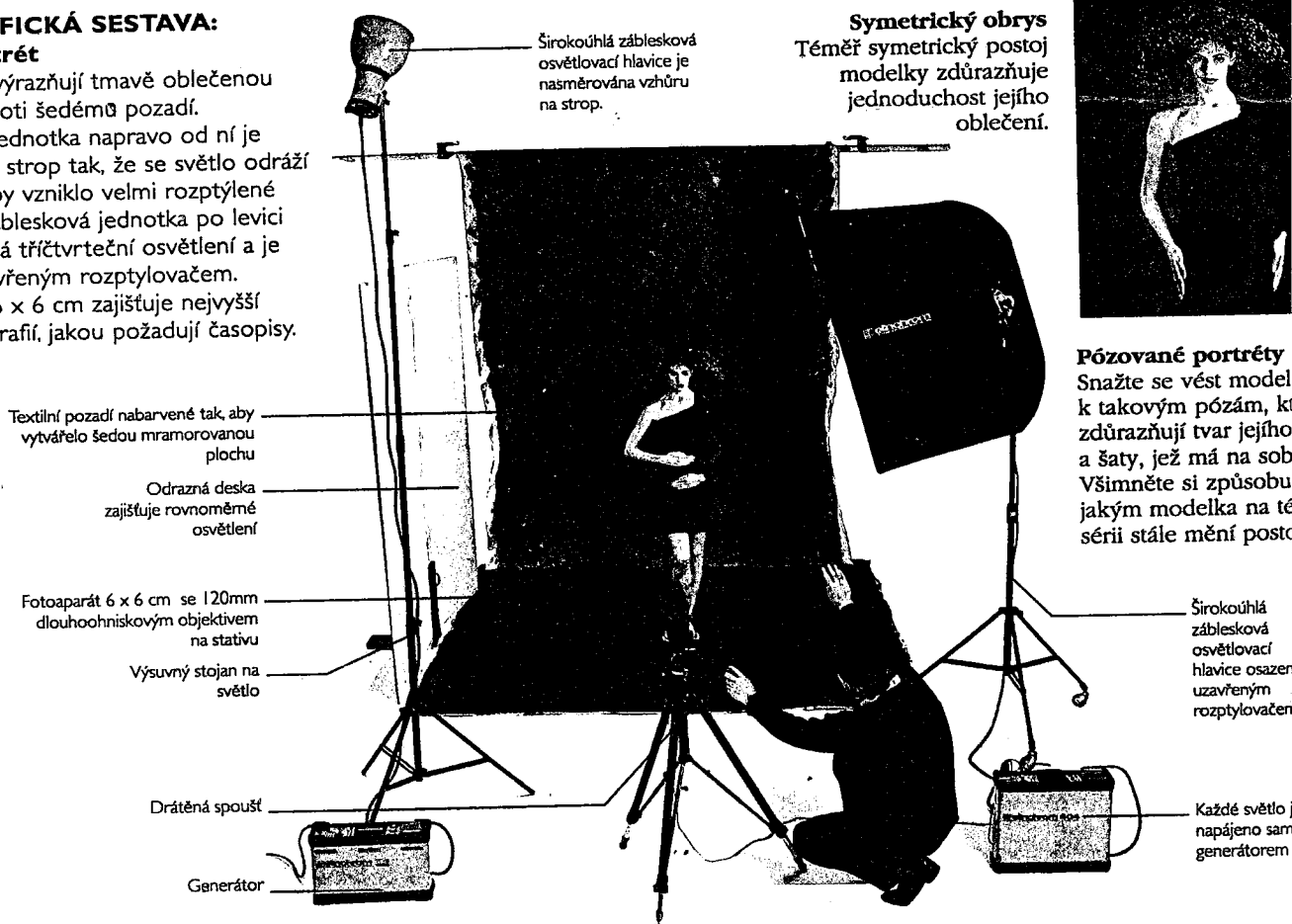
VYUŽITÍ PROFESIONÁLNÍHO MODELU

Stání modelem je druh herectví, které vyžaduje zkušenost stejně jako přitažlivý obličej. Profesionální modelka bude vědět, jak reagovat na fotoaparát a jak měnit postoj, aby dodala šatům více elegance. Bude schopná měnit výraz obličeje a bude jistá ve svém vystupování. Je pravděpodobné, že většina amatérských modelek bude postrádat jistotu a může vypadat „dřevěně“. A konečně, pokud nebudete chtít využít profesionálního maskéra, profesionální modelka bude vědět, jaké použít líčení, aby se hodilo k oblečení, které má na sobě.

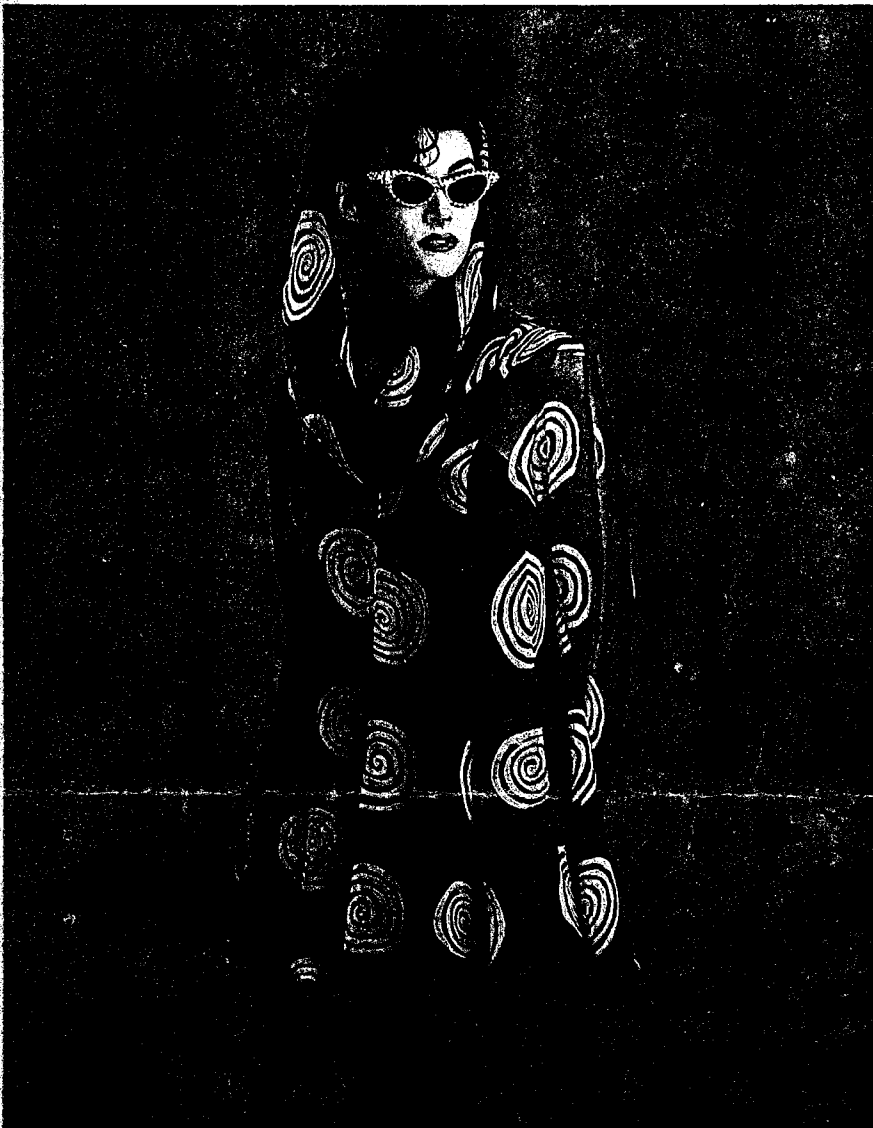

FOTOGRAFICKÁ SESTAVA: Módní portrét

Dvě světla zvýrazňují tmavě oblečenou modelku oproti šedému pozadí. Záblesková jednotka napravo od ní je zaměřena na strop tak, že se světlo odráží zpět dolů, aby vzniklo velmi rozptýlené osvětlení. Záblesková jednotka po levici modelky dává tříčtvrteční osvětlení a je osazena uzavřeným rozptylovačem. Fotoaparát 6 x 6 cm zajišťuje nejvyšší kvalitu fotografií, jakou požadují časopisy.

Pózované portréty
Snažte se vést modelku k takovému pózám, která zdůrazňuje tvar jejího těla a šaty, jež má na sobě. Všimněte si způsobu, jakým modelka na této sérii stále mění postoj.

Zarámování modelu

Příběh, který fotografie vypráví, je částečně diktován tím, jak je modelka umístěna v obrazovém poli. U záběru téměř celé postavy je zdůrazněn celkový vzhled modelky. Divák může ocenit oblečení, jeho monochromatické zbarvení a jak obojí působí dohromady.

Oči zblízka

Při pohledu zblízka je výraz obrazu spojen s obličejem modelu. Bryle posázené perlami na nose modelky přitahují divákovu zvláštní pozornost.

POUŽITÍ DOPLŇKŮ

Důraz na detail může proměnit jinak obyčejnou fotografii. U módního portrétu by jakýkoli doplněk nebo rekvizita měla být přiměřená typu obrazu, který chcete vytvořit, a měla by doplňovat oblečení modelu. Pečlivý výběr doplňků má zásadní význam: neutrální odstíny mohou být vyváženy jednoduchými rekvizitami a zářivé syté barvy mohou být doplněny neobvyklými doplňky. Portrét má zprostředkovávat sdělení pro diváka a každá jednotlivá podrobnost má takovou komunikaci podporovat.

Trocha barvy

Použití doplňků, jako je tento zelený klobouk, může doplnit oblečení modelu a vytvořit jasný dokončující zásah.

Změna nálady

Spolupráce a jistota jsou známky dobrého výběru modelu, který rychle dokáže se šaty změnit i náladu.

Profesionální tipy

- Mějte po ruce různé zajímavé doplňky, abyste mohli experimentovat s různými rekvizitami.
- Mluvte s modelkou a režírujte každý její pohyb.
- Požádejte někoho, aby pomohl s účesem a líčením.

STYLIZOVÁNÍ PORTRÉTŮ

Seznamte modelky předem se stylem a líčením, které chcete vytvořit během fotografování. Pokud si můžete dopřát takové náklady, dodavatel oděvů bude schopen zásobit vás vším od sezónního oblečení až po večerní šaty a stylista může pomoci sladit kolekci. Při snímání módních portrétů zajistěte, aby modelky vypadaly dokonale, protože výsledné obrazy by měly mít větší lesk a být přitažlivější než skutečný život. Pokud pracujete se dvěma modelkami, které vystupují na stejném snímku, souhra vzhledu obou je zcela zásadním požadavkem.

PLÁNOVÁNÍ SNÍMKU

Jakmile identifikujete styl oblečení modelky, můžete se věnovat výběru vhodného prostředí. Pokud nemáte přístup do fotografického studia nebo vhodného interiéru, můžete využít venkovní prostředí, například písčitou pláž. Ať už zvolíte jakékoli prostředí, buďte připraveni na exponovat spoustu filmu, abyste z fotografování vytěžili maximum.

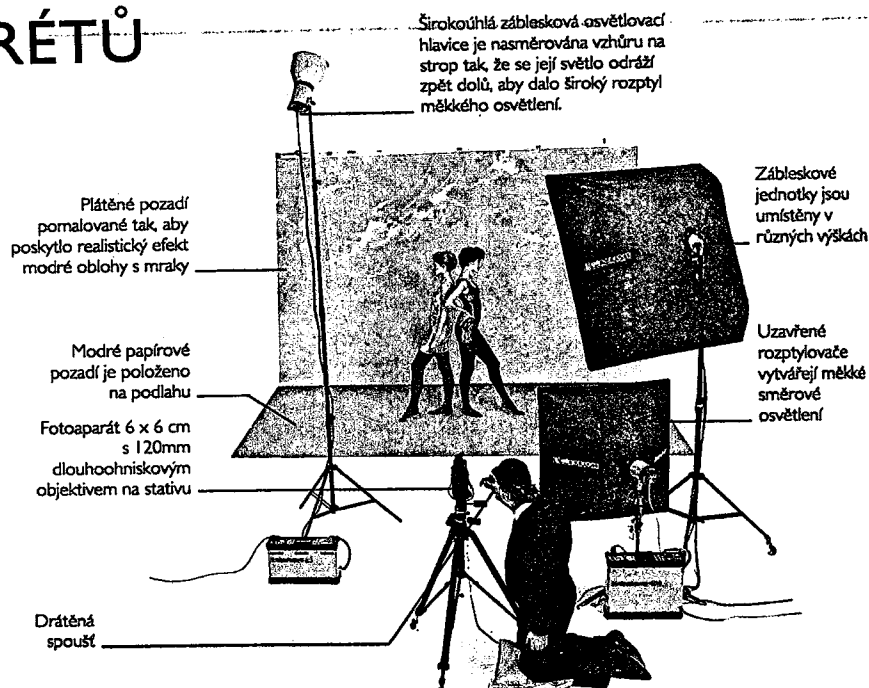

Souhra vzhledu

Modelky mají sladěný vzhled stejně vzorovanými šaty. Obraz je zvýrazněn postojem modelek se spojenými rukama.

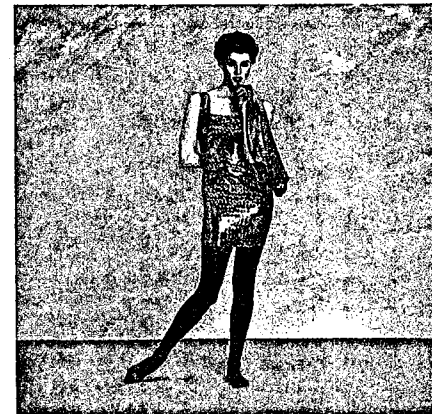
Rekvizita

Hedvábná šála vnáší barvu a vyvažuje kompozici. Počítejte s velkou spotřebou filmu pro výběr přirozeně vypadajícího snímku

FOTOGRAFICKÁ SESTAVA: Osvětlení módního portrétu

Sestava je osvětlena odraženým světlem širokoúhlého blesku, který je namířen do stropu po fotografově levici. Obličje modelek jsou osvětleny dvěma uzavřenými rozptylovači.

VYPLNĚNÍ POLÍČKA

Detail můžete získat jednoduše přiblížením fotoaparátu k objektu, aby se soustředila pozornost na rysy a výraz obličeje. Tím, že se vyloučí ostatní podrobnosti, může mít obrázek dramatický účinek, pokud je modelka vhodně zvolená. S normálním objektivem se možná budete muset přiblížit velmi blízko, abyste vyplnili políčko hlavou a rameny modelky. Můžete také použít delší objektiv nebo při kopírování více zvětšit centrální část obrazu.

U portrétu zblízka má zásadní význam správné osvětlení. Jemné měkké osvětlení, jako je denní světlo dopadající oknem nebo rozptýlený blesk, je lichotivější než ostré směrové světlo, které má sklon ke zdůraznění každé jemné vrásky nebo vlasu na nesprávném místě.

Neobvyklá pokrývka hlavy
Klobouky mohou působit osvětlovací problémy vrháním stínů na obličej modelky nebo tím, že zatemňují jejich oči. Abyste tomu čelili, přesvěčte se, že obličej jsou osvětleny nezávisle, tak jak je ukázáno na sestavě vpravo.

Dvojitý profil

Pokud použijete dvě modelky, umístěte je tak, aby byly k fotoaparátu obráceny lepšími profily.

Kritický detail

Přesvěčte se o vzhled modelky pohledem do hledáčku před tím, než stisknete spoušť.

Širokoúhlá záblesková jednotka zaměřená vzhůru tak, aby se světlo odráželo od stropu

FOTOGRAFICKÁ SESTAVA: Osvětlení pro portrét zblízka

Širokoúhlá záblesková hlavice vysílá světlo, které se odráží od stropu, tak jako na protější straně. Záblesková jednotka napravo od fotografa s uzavřeným rozptylovačem je umístěna nízko a zaměřena mírně vzhůru, aby vrhala více světla na obličej modelky.

